

برگزاری نشست‌های «عصرانه ریاضی»

فرشته ملک *

اولین جلسه عصرانه ریاضی

با هدف تعامل سازنده و غیررسمی بین دانشجویان و اعضای هیئت علمی، انجمن ریاضی ایران با همکاری انجمن‌های علمی دانشجویان دانشگاه‌های مختلف، از پاییز سال جاری اقدام به برگزاری دوره‌ای از گردهمایی‌های علمی نموده است. این نشست‌ها با محوریت گفت‌وگوی آزاد و ایجاد فضایی صمیمی و علمی برای گفت‌وگو، تبادل نظر و آشنایی نزدیک‌تر دانشجویان با دیدگاه‌ها و تجربیات ارزشمند اساتید برجسته، در دفتر انجمن ریاضی ایران واقع در پارک ورشو برگزار می‌شود.

اهداف این گردهمایی‌ها عبارتند از:

۱. ایجاد بستر تبادل نظر مستقیم و بی‌واسطه دانشجویان با استادان.

۲. پاسخ به سؤالات و دغدغه‌های علمی، پژوهشی و آموزشی دانشجویان.

۳. معرفی ظرفیت‌ها و فعالیت‌های انجمن ریاضی ایران به جامعه دانشجویی.

دومین جلسه عصرانه ریاضی

این برنامه به صورت تقریباً منظم هر سه هفته یک‌بار، به دعوت انجمن‌های علمی دانشجویی دانشگاه‌های مختلف برگزار می‌گردد. در هر جلسه، دو نفر از استادان دانشگاه‌های کشور به عنوان مهمان ویژه دعوت شده و به پرسش‌های متنوع دانشجویان در زمینه‌های گوناگون پاسخ می‌گویند. تاکنون دو جلسه با استقبال قابل توجه دانشجویان برگزار شده و جلسات آینده نیز برنامه‌ریزی شده است.

جلسه اول: به دعوت انجمن علمی دانشجویان دانشگاه صنعتی امیرکبیر با حضور استادان محترم آقای دکتر امید نقشینه و آقای دکتر بیژن احمدی کاکاوند در ۲۷ آبان ماه برگزار شد.

جلسه دوم: به دعوت مشترک انجمن‌های علمی دانشجویان دانشگاه الزهرا و دانشگاه علم و صنعت ایران با حضور استادان گران قدر آقای دکتر جلیل رشیدی‌نیا و آقای دکتر کامران دیوانی در ۲۵ آذر ماه تشکیل شد.

در این جلسات، آقای دکتر واعظ‌پور (از پایه‌گذاران اصلی این گردهمایی) و خانم دکتر ملک و خانم صادقی حضور ثابت و مؤثری داشته‌اند. برگزاری جلسات به میزبانی انجمن ریاضی ایران انجام

نشست ارزشمند شرکت نمایند.
سعی بر آن است که این گردهمایی‌ها به‌عنوان پلی بین نسل‌های مختلف علمی، فضایی پویا و تأثیرگذار ایجاد کند. انجمن ریاضی ایران و انجمن‌های علمی دانشجویی امیدوارند با تداوم این برنامه و گسترش همکاری‌ها، گامی مؤثر در جهت ارتقای علمی و ایجاد انگیزه در میان دانشجویان کشور بردارند.

* دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

پذیرفته است و آقای محمد امین قریشی (دانشجوی کارشناسی ارشد دانشگاه صنعتی امیرکبیر) نقش به‌سزایی در دعوت و هماهنگی این جلسات ایفا کرده‌اند.

گردهمایی سوم، روز سه‌شنبه ۱۸ دی‌ماه ۱۴۰۴، به دعوت انجمن علمی دانشجویان دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی و با حضور استادان ارجمند آقای دکتر حسن حقیقی و خانم دکتر طاهره آلاپوش برگزار خواهد شد. از کلیه دانشجویان علاقه‌مند دعوت می‌شود در این

گزارش جلسه‌ی هم‌اندیشی و سیاست‌گذاری

نقش انجمن‌های علمی دانشجویی

محمد امین قریشی *

جلسه‌ی هم‌اندیشی و سیاست‌گذاری نقش انجمن‌های علمی دانشجویی روز یکشنبه مورخ ۱۱ آبان ماه ساعت ۱۷ در محل انجمن ریاضی ایران برگزار شد. این جلسه با حضور خانم دکتر فرشته ملک (خزانه‌دار انجمن ریاضی)، خانم اکرم صادقی (رییس دبیرخانه‌ی انجمن ریاضی)، آقای دکتر سید منصور واعظ‌پور (نماینده‌ی انجمن ریاضی در دانشگاه صنعتی امیرکبیر)، سرکار خانم دکتر فرزانه رضایی (نماینده‌ی محترم انجمن ریاضی در دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی)، و جمعی از دبیران محترم انجمن‌های علمی ریاضی دانشجویی دانشگاه‌های تهران برگزار گردید. این جلسه که به مدت دو ساعت به طول انجامید، با هدف هم‌اندیشی و تبادل نظر میان انجمن‌های علمی دانشجویی و انجمن ریاضی ایران برگزار شد. در جریان این نشست، ایده‌ها و پیشنهادهای متنوعی از سوی حاضران مطرح گردید که مهم‌ترین آن‌ها عبارت‌اند از:

۱. تشکیل حلقه‌های کتاب‌خوانی،

۲. برگزاری مسابقات شبیه‌سازی و بازی‌های فکری،

۳. برگزاری دوره‌های آموزشی متنوع،

۴. برگزاری نشست‌هایی در حوزه‌ی تاریخ ریاضیات،

۵. اجرای فعالیت‌های مشترک بین دانشگاه‌ها،

۶. تشکیل کلاس‌های آمادگی برای مسابقات ریاضی،

۷. برگزاری مسابقات ویژه‌ی دانش‌آموزان،

۸. برگزاری گپ‌وگفت دوستانه با حضور پیش‌کسوتان ریاضی،

۹. دعوت از اساتید سایر رشته‌ها که در پژوهش‌های خود از ریاضیات بهره برده‌اند

۱۰. ایجاد گروه‌هایی متشکل از علاقه‌مندان به پژوهش در شاخه‌های مختلف ریاضیات (محض و کاربردی) جهت ارائه‌ی ایده‌های نو

۱۱. برگزاری کارگاه‌های آموزشی مسئله‌محور

۱۲. انتشار نشریه‌ی دانشجویی

در پایان و پس از بحث و تبادل نظر پیرامون ایده‌های مطرح‌شده، مقرر گردید که در گام نخست، موارد ۸ و ۹ در دستور کار قرار گیرند. بر این اساس تصمیم گرفته شد از آقای دکتر کسری علیشاهی (عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی شریف) و آقای دکتر امید نقشینه ارجمند (عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر) دعوت به عمل آید تا با میزبانی مشترک انجمن‌های علمی دانشگاه صنعتی شریف (با نام همبند) و دانشگاه صنعتی امیرکبیر، نشستی دوستانه در تاریخ ۲۷ آبان ۱۴۰۴ برگزار شود. در انتهای جلسه نیز حاضران بر اهمیت تداوم چنین نشست‌هایی و تقویت همکاری‌های میان انجمن‌های علمی دانشگاه‌ها تأکید نمودند.

* دبیرخانه انجمن ریاضی ایران

گزارش برگزاری نخستین نشست «عصرانه

ریاضی»

دیداری صمیمانه با طعم بازی، خلاقیت و

گفتگوهای آزاد

محمدامین قریشی*، محمد ابراهیمی**

رویکرد تعاملی و نگاه به آینده: در آغاز جلسه، اساتید حاضر با رویکردی مشارکتی و استقبال از نظرات دانشجویان، بخش نخست گفت‌وگوها را به برنامه‌ریزی برای آینده اختصاص دادند. مقرر شد که ساختار و مهمانان جلسات آتی «عصرانه ریاضی» بر اساس علایق و پیشنهادات دانشجویان تنظیم شود تا پویایی این گردهمایی‌ها حفظ گردد. همچنین نمایندگان انجمن‌های علمی دانشجویی نیز به معرفی کوتاهی از فعالیت‌های خود پرداختند.

از خاطرات کودکی تا پیوند گسسته و پیوسته: بخش جذاب این دوره‌می، مرور خاطرات و تجربیات زیسته اساتید بود. دکتر نقشینه با گذری به دوران کودکی و نوجوانی خود، از مواجهه اولیه با دنیای ریاضیات گفتند و با معرفی برخی بازی‌های فکری و مسائل ریاضی، حضار را به چالشی ذهنی دعوت کردند. در ادامه، دکتر احمدی ضمن بیان تجربیات مشترک، به بحث پیرامون تلفیق فضای پیوسته و گسسته پرداختند و گفت‌وگویی علمی-فلسفی میان دو استاد و دانشجویان شکل گرفت.

محورهای کلیدی گفتگو: بر اساس گزارش شرکت‌کنندگان، مهم‌ترین مباحث مطرح شده در این نشست عبارت بودند از:

- موازنه دانش و خلاقیت: بحثی چالش‌برانگیز درباره اینکه در حل مسئله، نقطه‌ی تعادل کجاست؟ آیا باید بیشتر بر «دانش و مطالعه» تکیه کرد یا «تفکر و خلاقیت فردی»؟
- هنر طرح مسئله: اساتید از تجربیات خود در زمینه چگونگی خلق و طرح مسائل جدید ریاضی سخن گفتند.
- مسیر پژوهش و آموزش: پرسش و پاسخ‌هایی پیرامون نحوه ورود به دنیای پژوهش، آمادگی برای المپیادها و چالش‌های آموزش ریاضیات.

جمع‌بندی: این دوره‌می با فضایی دوستانه و خودمانی، فرصتی کم‌نظیر برای شکستن دیوارهای رسمی میان استاد و دانشجو بود. جلسه با نظرسنجی در خصوص مهمانان احتمالی نشست‌های آینده و تأکید بر استمرار این فضای گفت‌وگو، به پایان رسید.

* دبیرخانه انجمن ریاضی ایران

** دانشگاه صنعتی امیرکبیر

پوستر نخستین عصرانه ریاضی

نخستین دوره‌می دانشجویی تحت عنوان «عصرانه ریاضی» با حضور جمعی از دانشجویان علاقه‌مند از دانشگاه‌های مختلف و همراهی دو تن از اساتید ریاضی کشور، دکتر بیژن احمدی (عضو هیئت علمی دانشگاه شهید بهشتی) و دکتر امید نقشینه (عضو هیئت علمی دانشگاه صنعتی امیرکبیر) برگزار شد.

این نشست که با هدف ایجاد فضایی فراتر از کلاس‌های درس و تقویت ارتباط میان دانشگاهی شکل گرفته بود، در فضایی گرم و صمیمانه به بحث و تبادل نظر پیرامون جنبه‌های مختلف زیست ریاضی اختصاص یافت.

رشیدی‌نیا درباره مسیر علمی خود و اینکه چگونه به رشته ریاضی علاقه‌مند شدند، صحبت کردند.

دکتر کامران دیوانی‌آذر از علاقه خود به فضاوردی گفتند و توضیح دادند که در ادامه متوجه شدند علم نجوم بدون فیزیک معنا ندارد. به همین دلیل به سمت فیزیک رفتند، اما در ادامه مسیر دریافته‌اند که فیزیک نیز بدون ریاضی قابل فهم نیست. همین موضوع باعث شد به ریاضی علاقه‌مند شوند و این رشته را در دانشگاه انتخاب کنند.

دکتر جلیل رشیدی‌نیا نیز از تجربه‌های مختلف خود در تغییر رشته صحبت کردند. ایشان رشته‌هایی مانند مخابرات، پزشکی، فیزیک و ریاضی را امتحان کرده بودند و حتی مدتی در هندوستان پزشکی خواندند، اما در نهایت به این نتیجه رسیدند که علاقه اصلی‌شان ریاضی است.

پس از آن، دانشجویان وارد بحث شدند و درباره موضوعات مختلفی با اساتید گفت‌وگو کردند؛ از جمله بازار کار، نگرانی‌های شغلی آینده، منابع معتبر درسی، واحدهای درسی و روش درست ریاضی خواندن.

همچنین دانشجویان درباره جایگاه رشته ریاضی در ایران و جهان با اساتید به صحبت و درد دل پرداختند. یکی از نکات مهم مطرح‌شده در جلسه، مدیریت استفاده از فضای مجازی و داشتن برنامه‌ریزی درست برای زندگی شاد بود. تأکید شد که زندگی فقط درس خواندن نیست و لذت بردن از لحظه‌ها نقش مهمی در حفظ انگیزه و نشاط دارد. نکته مهم دیگر این بود که مهارت‌ها از مدرک تحصیلی مهم‌تر هستند و بهتر است دانشجویان در کنار درس، مهارت‌های جدید هم یاد بگیرند.

در آخر، از شرکت‌کنندگان درباره جلسه نظرسنجی شد و جلسه به پایان رسید.

* دبیرخانه انجمن ریاضی ایران
** دانشگاه الزهرا (س)

گزارش برگزاری دومین نشست «عصرانه

ریاضی»

دیداری صمیمانه با طعم بازی، خلاقیت و

گفتگوهای آزاد

محمدامین قریشی*، سارینا الوندی**

پوستر دومین عصرانه ریاضی

در ابتدای جلسه، دکتر منصور واعظ‌پور درباره فعالیت‌های انجمن ریاضی ایران توضیحاتی ارائه دادند. ایشان به نشریات انجمن، برگزاری مسابقات، سمینارها و سخنرانی‌های علمی اشاره کردند. در ادامه، اساتید محترم دکتر کامران استاد دیوانی و دکتر جلیل

یک گزارش از دو جلسه

محمد جلوداری ممقانی *

مربوط به رفت و آمدهای علمی دانشمندان ایرانی و خارجی به مراکز علمی یکدیگر، آشنایی با ساختار دانشکده‌های جدید در دانشگاه‌های بزرگ چند کشور پیشرفته دنیا، ارتقای سطح زندگی اساتید دانشگاه، ممنوعیت پذیرش دانشجویان تحصیلات تکمیلی بدون پیش‌بینی محل استخدام آن‌ها، و ... در این رویداد علمی اجتماعی از من حقیر نیز تقدیر شد. چرا؟ نمایندگی انجمن در ویرایش چاپ اول واژه‌نامه ریاضی و آمار انجمن (چاپ ۱۳۷۰)، شرکت مداوم در جلسات ویرایش واژه‌نامه و پی‌گیری مداوم برای به چاپ رساندن آن (۱۴۰۱). به‌علاوه از اینجانب تقدیر شد برای تعریف پروژه تاریخ شفاهی انجمن و اجرای آن. تاکنون دفترهای اول و دوم تاریخ شفاهی منتشر و در سایت انجمن ریاضی آپلود شده است. از ریاضی‌پیشگان سراسر کشور تقاضا دارم که با خواندن و نقد این دفترها ما را در پیشبرد برنامه تاریخ شفاهی یاری دهند. کار تهیه دفتر سوم در حال پیشرفت است و امیدوارم در اواخر اسفند منتشر شود. موافقت بیش از ده نفر را برای انجام مصاحبه جلب کرده‌ایم. در این مسیر دو چیز کم داریم، امکانات فنی، و پول. اجازه دهید از تقدیرشدگان دیگر به دلیل امکان فراموشی و اشتباه، نامی به میان نیاورم.

* دانشگاه علامه طباطبایی تهران

سرانجام پس از مدت‌ها تلاش برای پیاده‌سازی مصاحبه اول با آقای دکتر رحیم زارع نهندی و ویرایش آن، امروز مصاحبه دوم با ایشان طی سه ساعت در اطاق شورای دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی برگزار شد. در این جلسه از تلفن‌های همراه دوستان حاضر در جلسه و دوربین فیلمبرداری دخترم برای ضبط صوت و تصویر استفاده کردیم. هنوز از کیفیت تصویر و صدا اطلاع ندارم. تلاش بعدی ما پیاده‌سازی گفتار و ویرایش متن حاصل و آماده سازی آن برای انتشار به عنوان دفتر سوم تاریخ شفاهی است. بر خود فرض می‌دانم که از رئیس محترم دانشکده اقتصاد دانشگاه علامه طباطبائی به‌خاطر اجازه برگزاری جلسات مصاحبه با دکتر زارع نهندی تشکر و قدردانی نمایم. الان که این خطوط را می‌نویسم، چند ساعتی از تمام سمینار برخط نمایندگان انجمن ریاضی در دانشگاه‌ها می‌گذرد، برای من شرکت در این‌گونه همایش‌ها شراکت در ارتقای وجهه اجتماعی انجمن ریاضی است. در کنار آن البته شنیدن از کامیابی‌ها و ناکامی‌های ریاضیات ایران در عرصه ملی و بین‌المللی. شنیدن از دکتر بیژن احمدی در مورد تغییر پارادایم در ریاضیات، سخن نوبی که اجرایش نیازمند درک عمیق مفهوم تغییر پارادایم توسط دانشگاه‌ها، ریاضی‌پیشگان و فداکاری آنان برای انجام این تغییر بزرگ است. این کارها میسر نمی‌شود مگر با شراکت دولت و اختصاص بودجه‌های